

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu
administracija) in ekspedicija na
štem trgu h. št. 16.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom Posiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Pravda Offenheimova.

(Dalje.)

2. dec. Med 10 pregreški, ktere je državno pravdnštvo Offenheimu očitato, bil je 8. tudi ta, da je državno blagajnico opeharil, ker je zabranil z Brasseyem pismeno skleniti neko pogodbo, da mu ni bilo treba plačati 153.000 gld. koleka. Pa od te obtožbe je državni pravdnik odstopil. Ko je namreč tedanji denarni minister Brestl bil ravno na odpustu, je dr. Giskra, ki ga je nadomestoval, Offenheimu blagodušno odpustil omenjeni dolg. Pa tudi brez te svote znašajo goljufige, ktere se Offenheimu očitajo, čez 9 milijonov goldinarjev. Premožnja pa ima okoli 800.000 do 1 milijona gld., pred kraham je znašalo 2½ milijona gld. Na vprašanje sodnikovo, kako si je to premoženje pridobil, odgovarja, da je l. 1851 imel kakih 30 do 50.000 gld., pri Levovski in černoviški železnici pa si je pridobil okoli 150.000 gld. Tudi je pri 17 denarnih zavodih, bankah itd. bil v oskrbovalnem svetu in bi si bil lahko pridobil še veliko večje premoženje, če bi bil hotel goljujati, kakor se mu očit.

Na sodnikovo vprašanje, kedaj se je začel prepir med železniško družbo in ministerstvom, odgovarja, da to se je zgodilo pod ministrom Banhansom, ker njegovemu železniškemu programu ni pritrdil. Tudi je minister želel, da bi ga bil Offenheim podpiral pri českem Chabrusu, ki je ustavovercem pripomogel do večine v deželnem zboru českem. Ker pa v tej reči ministru ni mogel ustreči, se mu je menda hudo zameril.

Pri izpraševanju o prvi obtožbi Offenheim odgovarja, da je 1.900.000 gld. izplačal Brasseyu in je sodniji predložil tudi prepis dotične pobotnice, ktero je iz Angleškega dobil. V teh 1.900.000 gld., pravi zatoženec, so pa tudi zapopadena darila za ustanovitelje. Nekteri trdijo, da ustanovitelji zase nebi smeli iskati nobenega dobička. A to je napačna misel, ustanovitelji zastavijo svoje premoženje za srečno izvršitev podvzetja in zato zaslužijo primerno odškodovanje. Pri levovski železnici je on (Offenheim) dobil le 1000 delnic, ki so bile vredne kakih 50.000 gld., ustanovitelji pa so prejeli 400.000 gld. odškodnine, kar ni veliko primeroma z drugimi železnicami, pri kterih so bili taki stroški še veliko večji. Da bi bil hotel te izdatke prikrivati, ni res, ker se je dotična pogodba tiskala in razdelila. Na očitanje, da v knjigah Karl Ludvikove železnice je namesto 1.900.000 vpisanih le 52.000 gld., odgovarja Offenheim, da on ne more dober stati za knjigovodstvo Karl-Ludvikove železnice.

Med rečmi, ki so drugi dan pred sodnijo prišle v razgovor, je tudi neko pismo, v kterem prejšnji načelnik Offenheimov pri Karl-Ludvikovi železnici, Herz pl. Rodenau, o Offenheimu trdi, da hrepeni le po časti in bogastvu. Dve leti pozneje pa mu je Offenheim poslal darilce 290.000 gld., ktere je s hvaležnim srcem sprejel in g. Liskovecu, ki mu jih je prinesel in za njega vložil pri eskomptni banki, podaril 1000 gld. rekši: „Liskovec, če med potjo zgubite tisučak, mi ga ne bode treba vrniti.“ To so možje, ki za denar vse storé in celo svoje prepričanje prodajo!

Tretji dan. Pri obravnavi 7. t. m. se je pokazalo, kako samovlastno je Offenheim

pri omenjeni železnici gospodaril. Kar je rekel, to se je zgodilo, in če je šel na popotovanje, so morali za njim pošiljati vsa pisma, da je bilo vse čisto v njegovih rokah, ker so večidel tisti bili imenovani za odbornike, ktere je Offenheim nasvetoval. Ravno taka je bila s pregledovalci računov, ki so bili izvoljeni po njegovem nasvetu in med kterimi je bil nek prijatelj Offenheimov, ki pa še delničar ni bil. Offenheim je trdil, da takrat, ko je bil izvoljen, je bil delničar, sam pa je obstal, da je še le leta 1871 delničar postal. Na sodnikovo opombo, da to ravnanje je pomenljivo, odgovoril je Offenheim, da pri drugih družtvih ravno tako delajo.

O drugi obtožbi je zatoženec rekel, da je bilo za družbo dobro, da je Brassey počez prevzel odškodovanje zemljiš, ker je očitno pri tem zgubo imel. Izvršitev te zadeve pa je on (Offenheim) od Brasseyja prevzel s privoljenjem družbe ter je od Brasseyja za to dobil 100.000 gld. Ko je pa videl, da ima Brassey zgubo, mu je dal ta denar nazaj. Ko mu sodnik ugovarja, da iz pisma nekega Chisea je razvidno, da je Brassey te denarje Offenheimu pustil, je zatoženec rekel, da ta denar je dobil za rumunsko železnico, s ktero pa sodnijska preiskava nima nič opraviti, ter se sklicuje na Chisea samega, ki naj v tej reči priča.

Četrty dan 8. t. m. je prišla v razgovor 3. obtožba o slabih prarih. Offenheim pravi, da pragi so bili dobri; noben vradnik se o njih ni pritožil. Le leta 1870 so našli na nekem kraju nekaj izgnjatih, kar pa ni čudo, ker je tam zemlja silno močvirna. Pragi so bili spodej 12", zgorej 8" široki, pa 6" debeli; najvišje nadzorništvo, kteremu so bili ti pragi

Podlistek.

Nevera ne oblažuje.

(Dalje.)

Med tem zadene naju nepričakovan udarec. Moje dete, ljubček moj, zbolí; ne skrblija postrežba, ne zdravila niso ga mogla oteiti smrti. Moje nebo prevleklo se je s temnimi, osodnimi oblaki; neizrekljivo veliko sem trpel, še več moja soproga. Od začetka je imela to za kazen malomarnosti v veri in pričela je zopet Bogu natančneje služiti.

Pa moj tovariš, kteremu sem bil razodel početje svoje žene, skušal ji je pregnati take misli. Že malo tedno, pozneje sem zapazil, da je pojenjevala njena žalost. Dosegel sem, kar sem bil namenil; žena mi je bila postala mlačna v veri, v sercu pa so ji ostali vedno še nekteri drobci prejšnje vere. „Tudi to se bo samó vialo“, govoril je prijatelj, „le prepusti to, moji skrbi“.

V tem času mi pa vendar ni odšlo, da je omrznila tudi njena ljubezen do mene. Pripisoval sem to nesreči, ktera naji je zadela s smrtjo najinega ljubčka. Tako je sodil tudi oni nezvesti prijatelj, ki je bil s svojim strupenim dihom premenil moje srce in raj mojega domačega življenja v puščavo. O joj meni, da sem ga kedaj pustil prestopiti moj prag!

„Kakor sem si postlal“, nadaljeval je doktor s tresočim glasom, „tako sem ležal. Čutim, da je Bog v nebesih; ker skusil sem sodbo njegove pravičnosti! Pa poslušajte nadalje! Moj stric, materin brat, vdovec brez otrok, je nevarno zbolel. Od svojih otročjih let bil sem njegov ljubljeneč in izbran ded precejšnjih posestev. Čutil je, da se mu bliža zadnja ura. Zato me je želel videti še enkrat pred smrtjo. Ne trenutka se nisem mudil obiskati svojega strica na Dunaji. S težkim srcem sem vzel slovo od svoje soproge. Njena prejšnja ljubezen se je za trenutek oživila; solnce mojega življenja se je nagnilo proti zatonu, in to bil je njegov zadnji žarek! Zaupal sem svojo ženo unemu nesramnemu prilizovalcu, prepustil golobico jastrebu!

Srečno sem prišel k svojemu stricu. Pošteni starček sprejel me je ljubeznjivo in se je zdelo, kakor da bi se hotel na novo malo okrevati. A vendar sem zapazil na prvi pogled, da ga smrt čaka že pri vratih, kar tudi njemu ni bila skrivnost. „Hvala Bogu“, je rekel s slabim glasom, „da te imam tukaj, moj Bogomil; zdaj bom mirno umrl! Ti me ne boš več zapustil; tukaj moraš ostati, dokler se ne zapró moje oči, da mi jih vendar zatisne mojega očeta vnuk!“ Jaz sem tega dobrega strica tako ljubil, da bi se ne bil mogel tudi sicer ločiti od njegove smrtne postelje. Stregel sem mu noč in dan in skušal sem vse po njegovi volji vrediti. Od soproge sem dobil vsaki dan pismo; listi njeni bili so srčni, moji ravno tako. Predno pa mi je umrl stric, pretekli so bili štirje tedni. Do njegove smrti pri njem ostavi in njegov pokop oskrbevši, nisem več mogel ostati v kraju, kjer je bila smrt vnovič žalila moje srce. Ženi sem naznanil še pred pogrebom, kdaj da mislim priti in podal sem se po slovesnosti nemudoma na pot. Pa kake tri ure od domačije vjela nas je malo pred večerom taka strašna nevihta, da smo morali ostati v

preslabi, pa pri drugih železnicah zahteva prage, ki so spodej le $10\frac{1}{4}$ ", zgorej $7\frac{3}{4}$ " široke in $5\frac{3}{4}$ " debeli. Očita se mu zlasti, da je on (Offenheim) preskrbel prage, a to se je zgodilo zavoljo tega, ker so kupci z lesom Angleže hoteli opehariti ter jim prage silno drago zaračunati. Opravilnega sveta v tej zadevi ni prosil dovoljenja, ker se mu ni zdelo potrebno. Da pragi niso bili slabši, kakor pri drugih železnicah, razvidno je tudi iz tega, ker je bilo čez 8 let treba le 27% nadomestiti jih z novimi, pri drugih železnicah pa po 39 - 56%; posebno razvidno je to iz primere z zahodno železnico; da se mu ne bode pa ugovarjalo, sam pové, da pragi pri tej železnici so iz mehkega lesa.

Peti dan, 9. t. m., je prišla na vrsto četrta obtožba, da Brassey ni čisto dodelal železnice in da je bilo delo sploh silno površno. Offenheim trdi, da je bila železnica za vožnjo pripravna ter se sklicuje na c. k. komisijo, ki je železnico, preden se je odprla, poskusila, ter v protokolu od 28. avgusta 1866 izrekla, da je železnica dobra in trdna. Tudi ruski inženirji so železnico preiskali vso, in carica se je po tej železnici brez nevarnosti peljala s posebnim vlakom v Livadijo. Tudi bi bilo treba veliko poprav, če bi bila ta železnica začetkom slabo delana, kar pa se ni zgodilo. Pa iz poročila sekvestrovega samega hoče Offenheim dokazati, da ta obtožba ni opravičena. Sodnik pravi, da to ne spada sem ampak pred občni zbor delničarjev. Zatoženec pa hoče o tej reči govoriti, ko bode prišla potrdba (Collaudation) v razgovor. Da so bila poslopja dobro izdelana, hoče Offenheim dokazati tudi s tem, da sodniji predloži več fotografičnih podob železniških poslopij. Vožnja se pa zarad tega ni redno pričela 1. septembra 1866, ker je vojska zadrževala izdelavo veliko potrebnih reči. Na pritožbe železniških uradnikov, da mnogo reči primanjkuje, pravi zatoženec in odgovarja, da naj podvzetnikom pregledajo najmanjši reči. Državni pravdnik mu odgovarja, da pogrški niso bili majhni, ampak silno veliki in da železniški vodja sam toži, da nekteri se ne bodo dali več popraviti.

Pri večerni obravnavi pridejo v razgovor slabi nasipi mihucenski; Offenheim pravi, da jih je Brassey popravil, da je pa z Brasseyem sklenil pogodbo, da hoče druga dela dovršiti sam, za to je odgovoren le oskrbovalnemu svetu. Glede nesreč, ki so se zgodile, pravi,

da od l. 1866—1872 sta bila usmrtena le 2 človeka, 7 pa poškodovanih; odkar je pa železnica pod sekvestrom je v 14 mesecih bilo usmrtenih 17 ljudi, 19 pa poškodovanih. Nesreč je bilo prvih 6 let le 19, v imenovanih 14 mesecih pa 34. Sodnik pravi, da v njegovih poročilih vse drugače stoji. O nesrečah l. 1870, Offenheim pravi, da so se godile tudi po drugih železnicah, ki so bile po povodnji hudo poškodovane. Tudi se sklicuje na poročilo dvornega svetovalca Weberja, o katerem pa sodnik pravi, da ni tako vgodno, kakor Offenheim trdi; kajti Weber piše, da železnica je silno predraga in opravišтво nepristojno ter meni, da bi se temu v okom prišlo, če bi se višje vodstvo iz Dunaja preselilo v Galicijo. Prihodnja obravnava je 11. t. m., 13. pa bodo izpraševali priče. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani 11. januarja.

Avstrijske dežele.

Na zgornjem Avstrijskem bodo veliki posestniki 30. t. m. volili nove državne poslance. Ces. namestnik je po sklepu državnega zbora iz volilnega zapisnika izpustil vsih 14 vžitnikov duhovskih posestev, da-si je minister v državnem zboru zagovarjal njihovo volilno pravico. Prav v enaki razmeri so lastniki fidejkomisnih posestev, katerih pa ces. namestnik iz zapisnikov ni izbrisal. Pa pravite, da v Avstriji ni enaka pravica za vse.

V hrvaškem saboru je dr. Makanec tirjal odgovor na svoji interpelaciji, da naj se Lufzina cesta prevzame v deželno oskrbnništvo in da naj vlada skrbi, da bode tudi Reka v saboru zastopana.

Voditelj leve stranke **ogerskega** zbora, Koloman Tisza, je srečno novo leto voščil mu prijateljem med drugim rekel, da Ogerska za skupne zadeve avstrijske preveč plačuje. To je pa jako vznemirilo takrajlitavske ustavoverce. Drugo leto bo treba namreč pogodbo med takrajlitavskimi in ogerskimi deželami ponoviti in nadjati so se, da se bo to zgodilo tiho in brez težav. Tiszov govor pa priča, da se to ne bo zgodilo tako gladko, kakor so si domisljevali; tudi če Deakovci ostanejo na krmilu državnem, bodo morali se ozirati na marsikako reč, katero je Tisza sprožil. Zlasti je dvomljivo, če bodo hoteli plačevati 30% obresti držav-

nega dolga. Ustavoverbi so mislili, da bodo plačevali še več, zdaj pa so zadovoljni, če bodo hoteli plačevati dosednji znesek. Ustaviti se Ogrom ne bodo mogli, če razni narodi ne bodo zadovoljni. To dobro vedó in čutijo, zato jih ponavljanje pogodbe tako zelo skrbi.

Vnauje države.

Pruski deželni zbor se prične 16. t. m., pa bode kmalo zopet za nekaj časa prenehal. — Državni zbor je sprejel predlog Schulze-Delitzšev, da poslanci dobivajo diéte.

Francosko ministerstvo še zdaj ni sestavljeno. Vojvoda Audiffret-Pasquier se je odpovedal ponudbi sestaviti ministerstvo. Govori se, da najbrže zopet pridejo v ministerstvo Broglie, Decazes in Fourton, jako dvomljivo pa je, če bode novo ministerstvo zamoglo rešiti francosko republiko. Kakor pričajo volitve za narodno skupščino v pirenejskih ohraih, bonapartovci silno napredujejo. Doslej so bili tam vedno voljeni legitimisti, pri zadnji volitvi pa je od 49.992 oddanih glasov dobil bonapartovec Capeaux 19.212, republikanec Brauhauban 12.989, legitimist Puysegur pa samo 1768 glasov. Ljudje nimajo nobenega upanja več, da bi Chambord prišel na kraljevi prestol, zato se jim zdi nepotrebno glasovati za legitimiste.

Španski kralj Alfons XII. je 9. t. m. prišel v Barcelono, kjer so ga sijajno (?) sprejeli. Na pozdrav mestnega načelnika in raznih deputacij je odgovoril, da priimek „grof Barcelonski“, je za-nj najbolj ponosen. Družbe so prosile kraljico Izabelo, da bi prišla v Barcelono, če na Francoskem ne bo hotela ostati. — Minister prava je škofom razposlal okrožnico, v kateri pravi, da trpljenje katoliške cerkve bode pod katoliškim kraljem nehalo. Prišli bodo za njo bolji dnevi, prijateljstvo s papežem se bode ponovilo in duhovniki bodo od vlade varovani, kakor se katoliškemu španskemu narodu spodobi. Vlada s temi obljubami hoče odvrgiti duhovnike od Don Karlosa; pa bode boje malo opravila, ker dandanes vsakdo že vé, koliko so vredni liberalni katoličani iz Schmerlingove šole.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 10. jan. — Zadnjič se ti je sporočilo iz našega mesta, kako strašansko naš c. kr. okrajni glavar z županom vred

neki gostilni. Nevihta je sicer odjenjala, a dež je zato lil v potokih. A vendar nisem se mogel pripraviti, da bi bil tam prenočil. V temni, deževni noči sem dospel malo pred polnočjo domu. Čudno se mi je zdelo, da je v sobah moje žene že popolna tema vladala. Pozvonil sem in vratar mi je odprl, ter me pozdravil z nekim žalostnim izrazom. Jaz sem hitel po stopnicah. „Kaj dela moja žena?“ je moja prva beseda proti stari služkinji, ki mi je prišla z lučjo naproti; ali mesto odgovora začela se je jokati. „Za božjo voljo — ali je bolna? — ali je celo umrla — kje je?“ vprašal sem prestrašen. Vstopil sem; stara gospodinja mojega očeta vrgla se mi je k nogam: „Gospod“, je vskliknila, „pri spominu vašega ranjcega očeta, bodite danes mož — ne vstrašite se tega, kar vam moram povedati.“ „Govori! govori!“ vpijem ko besen, „kje je žena?“ „Oh, gospod! še včeraj zvečer bila je tukaj, predno se je jutro zaznalo, zginila je — zbežala je z nesramnim gospodom Burgerjem.“ „Kako, ubežala je?“ sem zavpil ves prestrašen. Ta beseda bila mi je tresk, kateri me je omamljenega na tla vrgel.“

Ko mi je doktor to strahovito dogodbo pripovedoval, jel sem se bati za-nj. Njegovo poprej blede lice postalo je rudeče ko škrlat, motni pogled se je zasvetil, solze so se mu udrle po licih. Prijel me je za roko in pogledal me globoko zdihovaje.

„Poznate pač nesrečnejšega moža, kakor sem jaz?“ je vskliknil. Nisem mu mogel odgovoriti; moje oči bile so napolnjene s solzami. „Revček!“ mislil sem si, „kako hitro sledi setvi tudi žetev! Tvoja nevera vzela ti je ženo, kajti z nevero si ji ostrupil srce in si njeno, kakor tudi svojo srečo vničil. Bog bodi vama milostljiv!“ Srčno sem mu stisnil roko in premagan od usmiljenja sem čakal, da pride na novo maio k moči.

„Še ni konec, ljubi gospod!“ začne čez malo časa. „Le potrpite malo, da si morem kamen odvaliti od srca.“

Kaj se je godilo z menoj nekoliko dni po tej nesrečni noči, vam ne morem povedati; kar še vem, je to, da sem se po dolgi, mukoviti besnosti zbudil — v norišnici. Roke in noge bile so mi privezane k postelji. Pogledam krog sebe, a ne ugledavši nič družega ko

prazno sobo, ne vem boljšega, da zavpijem; „Kaj pa se godi z menoj?“ Malo trenutkov pozneje odpró se moja vrata in dva človeka vstopita k meni. Stareji, prijazen gospod, me je natanko pogledal, prijel me za roko, potipal me po čelu ter je pogledal z nekako radostjo svojega spremljevalca. Jel sem popraševati; a on izmaknil se je mojemu vprašanju. Na njegovo povelje so me po tem razvezali in ko sem bil popil neko pijačo, sem vnovič globoko zaspal. Ko sem se zbudil, čutil sem se okrepanega, in moj spomin se je pričel jasiti. Ljubeznjiva skrb skušenega zdravnika čula je nad mano in vsak dan sem bolj okrevljal. Pa z rastjo mojega zdravja se je tudi čistila pred mojimi očmi podoba moje nesrečne osode. Spomin na njo, katero sem ljubil, na tovariša, kteremu sem jo bil zaupal, njegova izdaja in nezvestoba, njun beg — vse to bi mi bilo kmalo zopet vzelo um. Z vso močjo sem se moral bojevati s tem spominom, da ne bi vnovič znorel. Nazadnje pa vladala je moj čut in moje srce samo ena misel, edino hrepenenje — „Osvetiti se moraš nad njima!“

(Dalje prih.)

delata, da bi nemčurji zmagali pri kupčijski zbornici. Zares tako pristransko se obnaša naše glavarstvo, kakor bi bilo izvršilni organ ljubljanskega konstitucionlanega društva. Danes ti sporočim nekaj malega iz našega obližja. — Zvedeli smo prav za gotovo, da v Mengšu je c. kr. glavarstvo volilne listke za obrtniški oddelek kar neki privatni osebi izročilo, namreč mlademu nemčurju Francetu Staretu (ki še sam volilne pravice nima); in ta je tekel od hiše do hiše in v imenu c. kr. gosposke ljudi sleparil in neki navadno tako-le govoril: „Tukaj sem dobil iz komisije nekaj za vas, nekaj za podpisati. Tukaj-le bote volili. Teh-le 12 mož so v Ljubljani izbrali. Pa saj vi nimate časa; kar tukaj-le se podpišite — drugo bom že jaz mesto vas storil in tudi mesto vas v Ljubljano poslal“. Priprosti obrtniki, katerih večina še pisati ne zna, še vedelo ni, kake volitve so to. Niso vedeli, na koga so se podkrižali ali podččkali, in so se še zahvalili, da jim bo tako lepo postregel in ne bodo sami imeli truda. Ko pa nekteri zvedo, kaj te volitve pomenijo in kaj so podpisali, so se praskali za ušesi. Od enega smo slišali, da je šel k nemčurčku in tirjal nazaj svojo legitimacijo, rekoč: „Vi ste me preslepili, ste rekli: podpiši! pa nisem vedel, koga“. Ali nemčur mu prigoljufanega volilnega lista ni hotel dati nazaj. Iz rok neki ni hotel dati nobenemu listu; če koga ni doma dobil, ga je seboj vzel in menda doma sam podpisal. Ako še pravica kaj velja, naj volilna komisija to reč preišče in vse take volilne liste zavrže!

Zvedeli smo tudi, da naš berič Tr. ljudi še grše slepari. Hodi okrog po vaseh — iz rok listka ne dá, ga nikomur ne pusti doma, ampak samo zahteva: „to-le podpiši!“ Kmet misli, da je že kaj od gosposke in podkriža. Iz neke vasi se nam pripoveduje nekaj komaj verjetnega. Berič je neki rekel: „Tukaj-le podpišite ene volitve. Ljudje se že povsod pritožijo, tudi v mestih, da je preveč davka in plačila — zato se bote pa vsi podpisali, da bote manj plačila dobili!“ — Ako še vradno osebje tako počne, — in pripoveduje se nam to kot faktum — potem . . . (tukaj si pa misli, kar hočeš; saj so misli še v Arstrijii proste). — V neki hiši gospodarja ni bilo doma, in hotel ga je kar berič sam podpisati. Taka se godi v našem pašaliku — tako se godi menda tudi drugej. Zdaj pa pri taki turški sili narod zmagaj, ko ima že nemčur volilni list v roki, predenj še drugi vedo, da se raznašajo. Gotovo bomo kmalo še več enacih zvijač zvedeli in hočem ti jih sporočiti, ljubi „Slovenec“, da boš po širokem svetu naznanil našo volilno svobodo!

Iz loške okolice, 8. jan. (Hudodelstva). V noči 7. januarja je delovodja v Pammerjevi parketni fabriki v Soteski z revolverjem ustrelil tam vdinjanega delalca v trebuh. Hudodelec je še mlad, oženjen mož, brez otrok, iz Tolminkskega doma; je prav divje nature in nekršanskega življenja. Taki, ki ga dobro poznajo, pripovedujejo, da se je za službo božjo ob nedeljah in praznikih, za molitev itd. toliko zmenil, kakor neka domača žival. Tisti večer je bil vinjen, z omenjenim delalcem, ki tudi ni bil trezen, se nekaj spre, ga sune spod strehe ven in vstrelili. Po doprinešenem hudodelstvu se spravi spat.

Skrivoma pošljejo med tem po žandarja zanj, in po duhovna za ranjenjenca. Čez dobre dve uri ga vzdigneta oborožena angelovarha iz postelje in ga vkleneta. Prav mirno in smehljaje se spiše še en maslec vina ter odide z žandarjema gosposki odgovor dajat. — Ranjenec je 23 let star, silo čvrst, močan fant

iz Loga pod sv. Volbenkom doma. Trpi stršanske bolečine in zelo se dvomi, ali bo še kedaj vstal. —

Na večer sv. Treh kraljev je bil pretep na Suhi in nekemu slaboznanemu fantu so odbili levo roko, in ga na glavi težko ranili. — Enako zločinstvo se je zgodilo v Selcah, kjer so necega čvrstega fanta pod zatlilnikom zabodli z gnojnimi vilami celo v pljuča, da je 12 ur potem umrl.

Iz Tržiča, 8. januarja. Da je volilna pravica lepa, imenitna, da pri volitvah gre za čast, srečo, premoženje ne samo posameznega človeka, temveč občine, dežele, celo države, da je tedaj voliti sveta dolžnost vsakega državljanca, o tem naš ljud večidel nima ne duha ne sluha, — ne rečem ravno, da to vselej po lastni krivdi, temveč tudi po krivdi tistih, ki bi imeli ljudstvo podučevati, jim razjasniti to ali ono stvar, in to večidel po županu. Tega sem se, žalibog! včeraj prepričal, ko sem se napotil do volilcev obrtniškega razreda. Pa že je bil prehitel me naš liberalni župan, ki je pošiljal po hišah občinskega briča z legitimacijami; a ne da bi bil ta povedal ljudem, zakaj je prišel, timveč pokazal jim je volilne liste ter naročil jim, da imajo priti brž k županu. Nihče ni mislil, da gre tje zaradi volitve, marveč le zaradi kake eksekucije, kacega davka, kake kazni itd. Na ta način so mu šli naši gimpeljčki na limanice — vsi — še celo poštenjaki, ki marajo za novi liberalizem toliko ko za miši v kleti. Se ve, da so se, ko so zvedeli, kaj so storili, pozneje kesali ter hudovali nad županom, kteremu so na ta način liste podpisali. Kdor pa zaradi kake bolehnosti ni mogel priti v županovo pisarno, je bil prisiljen domá podpisati list, na katerem so bili nemčurski kandidati tiskani (!). Tako se je zgodilo z neko obče spoštovano gospo.

Večina toraj ni vedela, da gre tu za kako volitev, in je nemčurskemu županu vse izročila, da je storil, kar je sam hotel.

Še nekaj. Dva volilca iz kupčijskega razreda sta bila že štiri dni poprej v Kranji tako preslepljena in vjeta; podpisala sta ne vedé, kaj in zakaj.

Gledé na vse to vprašam: Ali je tako slepljenje ljudi postavno dovoljeno? Ali je tako početje še pošteno?

Iz Dolenjskega, 6. jan. Zadnjič je „Slovenec“ nekaj omenil o ljudski šoli na Selih. Naj Vam danes naznanim, da po posredovanji g. okraj. glavarja v Novem mestu, je c. k. dvorni svetovalec Widmann uslišal prošnjo okraj. šolsk. sveta ter po okrajnem glavarju 27. grudnia l. l. izročil pismo dovoljenje (wird genehmigt), da sme duhovnik na ljudski šoli na Selih podučevati; za poduk mu je nakazanih 20 gld. na mesec iz normalnega šolskega zaklada.

Za šolski poduk od 15. maja do 10. septembra l. l. pa ni in ne bo menda nič nagrade dobil.

Iz obližja Ribnice, 8. januarja. Slišal sem včeraj iz zanesljivega vira, da so sodraški magnati že zopet novo tožbo naredili zoper svojega fajmoštra.

Posodili so bili menda Sodražičani za svojo farno cerkev pred kaj časom opeke, iz ktere se je kor sozidal. Zdaj hočejo opeko nazaj od fajmoštra. Ta jim je pa ne more dati, razen če bi kor podrli, kar mu pa modri matadori gotovo ne bodo pustili, češ, „cerkev je naša“. — I no, če je cerkev vaša, kaj se pa smešite pred svetom? Se menda bojite, da bi se morda vendar le kak prošnjik oglasiti utegnil za so-

draško farno, ktera bo blezo v kratkem razpisana po prostovoljni odpovedi mnogožaljenega in bolehnega g. fajmoštra? Za ta del bodite brez skrbi! — V starih časih so tod okoli ljudje Sodražičane imenovali „pasjeglavce“, ne vem zakaj? a zdaj se jim ne sme več tako reči; hočejo le biti modroglavci, in da so tudi res, to kaže ravno gori omenjena tožba.

Domače novice.

Ljubljana, 12. januarja

(Vitez Vesteneck.) Ministerstvo še do zdaj ni dalo nikakoršnega odgovora na interpelacijo v državnem zboru zaradi tega človeka stavljenega.

(Zaradi izida volitve v kupčijsko zbornico) so ustavoverci silno veseli in „N. fr. Prese“ že piše, da vsled te zmage ustavoverci tudi v deželnem zboru dobé večino. Ker je v deželnem zboru dosedaj le 14 nemčurskih poslancev, bilo bi jih, če zmagajo tudi v obrtniškem odseku, z zastopnikoma kupčijske zbornice 16. Iz omenjene opombe „N. fr. Pr.“ je razvidno, da bode deželni zbor kranjski kmalo razpuščen in da bodo nemčurji vso silo napeli, da razun dosedanjih dobe še kje kakega deželnega poslanca, ker le na ta način je mogoče priti do tolikanj zaželjene večine. Naj tedaj naši rodoljubi po deželi dobro pazijo in že zdaj mislijo in delajo na to, da nas nasprotniki naši zopet ne prehitijo. Ker skušnje pri sedanjih volitvah pričajo, da nam bode treba silne agitacije, če hočemo zmagati. Mnogo narodni stranki sicer vdanih ljudi je pri volitvah za kupčijske zbornico svoje liste pustilo nemčurskim agentom, samo da so se jih odkrižali, ker so že do grla siti volitev. Ljudje pač niso pomislili, da ravno s tem, ker nemčurjem pripomorejo k zmagi, nam bodo na glavo nakopali nove volitve za deželni zbor, ker so tem sitnejše, ker imajo volilci dolga pota in veliko stroškov.

(Realkino poslopje), še le pred par meseci dodelano in izročeno deželi in mestu za realko, je, čeravno na videz krasno in velikansko, vendar tako slabo izdelano, da je treba že zdaj popravljati. Okna se nikjer ne dajo dobro zapirati, pri vratih so špranje, da bi lahko prst skoz nje vtaknil, streha pušča vodo, ki čez strop v sobe teče, dežne cevi, so popokale in po strehi ostajajo za žlebmami mlake. Po tem se vidi, kako je bilo vodstvo hranilnice (oziroma g. Janežič) vganilo, ko je vsa mizarska, tesarska in ključarska dela na Dunaji naročevalo; zdaj bodo pač domači rokodelci pri poslopji vsako leto mnogo zaslužili, ko bo treba vednega popravljanja na stroške dežele in mesta ljubljanskega. Kako prav so imeli slovenski poslanci v našem deželnem zboru, ko so se branili prevzeti poslopje pod pogoji, ktere jim je hranilnica stavila, to se že zdaj vidi. Tudi se po teh prostorih porabi mnogo premoga in drv več za kurjavo, kakor bi se mislilo; dozdej je požganega že čez 1000 centov premoga, koliko pa drv, nam še ni znano; in vendar se po šolah učitelji in učenci mraza tresejo. Ali tedaj to poslopje ni prav „danajsko darilo“, kakor so se naš poslanci bali, da bo?

(Nemško gledališče) v Ljubljani, dasiravno je na moč slabo, ima ne le namen, vtrjevati in širiti tuj element v deželi, temveč tudi trošiti med naše ljudstvo veri njegovi nasprotni ideje. Da je temu tako, to se razvidi iz včerajšnje „Laib. Ztg.“, ktera omeni, da se bo na korist neke igralke ta teden igrala igra „Martin Luther“. „Laib. Ztg.“ pravi, da ima ta igra v

sebi „zeitgemässe Ideen“, — času primerne misli, in jo zavoljo tega priporoča občinstvu. Tedaj Lutrovi nazori so zdaj „zeitgemäss“, in naloga vladnega lista je, za te nazore reklamo delati! Naša misel pa je, da naše občinstvo ne bo maralo za take „času primerne nazore“, kakor ne mara za nemško gledališče sploh, kajti to je večidel prazno.

Razne reči.

— Umrl je 8. t. m. v Dobu č. g. Lor. renc Štupica, fajmošter v pokoju.

— V nunskem samostanu v Loki je 9. t. m. umrla sestra Cecilija (Marička Lovša), hči starološkega organista, komaj 24 let stara. Za samostan je to bitka zguba, ker ranjca je bila izurjena v muziki in izvrstna učiteljica ter zaradi svoje otroške nedolžnosti, pohlevnosti in prijaznosti priljubljena vsem, ki so jo poznali. Edini njen brat je kapucin in je 8. decembra 1874 v Stari Loki, kjer oče vdovec živi, pel novo mašo. R. I. P.

— Štajarsko vinotržno društvo je v glavni skupščini dne 27. dec. sklenilo, po nesodni likvidaciji se raziti. Dolga je 536.558 gl., premoženja pa za 540.628 gl. Uzrok tega sklepa da je, ker niso mogli v zajem dobiti 200.000 gtd., da bi menjico podaljšali. Zvrševanje likvidacije prepustilo se je gg.: grofu Hen. Atamsu, grofu A. Brandisu in dr. Kocmutu.

— Dober sad. Učitelj malega mesta je rekel svojemu učencu: „Zdaj si že zrastel, ko drevo, odrejen z mojo skrbjo, čas je, da donašaš sad.“ „Saj sem vam že tako včeraj videl nesti jerbasa jabelk“, se oglasi součenec.

— Raztresenost. Učenjak si je hotel skuhati za zajutrak jajce; da bi se predolgo ne kuhalo, vzame uro v roko ter gleda na njo; naenkrat se pa globoko zamisli. Prijatelj prišedši najde ga globoko v mislih, in v roki jajce, v vreli vodi pa — uro.

— Tolažilo. Omilovali so nekje starčka, da si mora odreči toliko sladnosti prejšnjega življenja. „Zato pa zdaj tolikanj več zapovedujem“, zavrne starček. „Kako je to?“ „Slugi moram vsako reč najmanj šestkrat veleovati, predno kaj stori“.

— Ne pogrešam ničesar. Znani komik Bekman se je zdravil v Karlovem Varu. Malo pred odhodom ga obišče zdravnik ter ga vpraša: „No, gospod Bekman, kako se kaj imate?“ Lepa hvala, gospod doktor, jaz ne pogrešam ničesar, prav ničesar“. Zdravnik je bil prav zelo vesel in Bekman je nadaljeval: „Vidite, gospod doktor, ko sem prišel sem, bučalo mi je po ušesih, to se še godi; bolele so me oči, bolé me še sedaj; bolel me je želodec, holi me še sedaj; vidite toraj, da ne pogrešam nič, prav nič“.

— Jožefovi bratje. Na vprašanje, koliko bratov je imel Jožef, odgovori nekdo: „Šest, enega pravega in deset polbratov.“

Listnica opravišva.

G. Sk., župnik v St. D. na K.: Se bode že zgodilo.

G. Fr. P., kaplan v K.: Malo težko pač, ker je žep poln praznega, pa naj si bode. Kadar se vam bode boljše godilo, se spomnite na nas.

G. A. H., župnik na K.: Za letos 2 gl. 50 kr.; za preteklo leto 7 gl. 50 kr.

G. A. L., župnik v S.: Lani prejeli 7 gl. Če ste imeli „Slov.“ od začetka, t. j. tudi četrta leta 1873, je ravno prav; če pa samo lansko leto, je 2 gl. preveč.

G. M. Š.: Pesmi V. se menda dozda le pri izdavalstvu dobivajo. Cena nam je neznana.

G. M. Š., kaplan v St. L.: Zdaj vse poslali. Enako ime nas je zapeljalo, da nismo pomote precej videli. Hvala, da ste se oglasili.

Pri tej priliki prosimo vse naročnike, da naj se le nemudoma oglašijo, kadar je kaka pomota. Nikdo se nam zato ne bo zameril. Mnogokrat sicer nismo krivi, pa pride naj nered, od koder hoče, mi ga bomo odstranili.

N.B.: Naj popravimo tu malo preveliko pomoto v naši listnici 3. štev. Pisali smo: Ravno prav, zdaj nam saj ne uide, ne pa: zdaj nas saj ne vidite. Drugo pomoto si vsak sam lahko razjasni.

Eksekutivne dražbe.

15. jan. 3. Joža Kepec-evo iz Podrečja v Kranji. — 3. Jernej Zoler-evo iz Senožeč (400 gl.) v Senožečah. — 3. Mih. Kaš-evo iz Knježaka, — 3. Jož. Boštjančič-evo iz Harij, — 3. Mat. Brumen-evo iz Knježaka, vse v Bistrici. — 2. M. Pavli-jevo iz Lahovč (5047 gl.), — 2. Andr. Gregorin-evo iz Trzina (978 gl.), — 2. Jere Halupa-ve iz Stoba (436 gl.), — 2. Jere Lovša-ve iz Stoba (2312 gl.), vse v Kamniku. — 2. Tone Milavc-evo iz zgornje Planine (3100 gl.) v Planini.

— 2. Filip Šivic-evo iz St. Vida (130 gl.) v Ipavi. — 1. Jož. Teater-jevo iz Potoške vasi (1670 gl.), — 1. Jan. Črnivec-evo iz Ručice (1068 gl.), vse v Litiji. — 1. Jan. Debevc-evo iz Razdertega (4179 gl.), — 1. Jož. Komar-jevo iz Razdertega (1540 gl.), obe Senožečah. — 1. Pet. Mejač-evo iz Gmanjce (406 gl.) v Kamniku. — 1. Jan. Meršnik ovo iz Bitinj (1100 gl.), — 1. Mart. Penko-vo iz Parij obe v Bistrici.

16. jan. 3. Jože Knific evo iz St. Valburge (390 gl.) v Kranju. — 3. Franc Potočnik ovo iz Studorja (390 gl.), — 3. Ant. Lebar-jevo iz Loke, obe v Loki. — 3. Ant. Teržil-ovo iz Senožeč (1175 gl.), — 3. Jan. Povk-ovo iz Senožeč (670 gl.), v Senožečah. — 2. Fr. Bratovž-evo iz Podgriča (2042 gl.), — 2. Fr. Cikara-vo iz Ipave (520 gl.), obe v Ipavi. — 1. Ant. Miklič-evo iz Zagorice (3140 gl.) v Laščah. — 1. Tone Derglin-ovo iz Laniš (5957 gl.), — 1. Mar. Ahčin-ove iz Šmarja (971 gl.), obe v Ljubljani.

Telegrafične denarne cene

11. januarja.

Papirna renta 70.10. — Srebrna renta 75.60. — 1860letno državno posojilo 113.25. — Bankine akcije 1002 — Kreditne akcije 228.—. — London: 110.60. — Srebro 104.50. — Ces. kr. cekini —.—. — Napoleon 8.89 1/2.

Denarstvene cene. 9. januarja.

Državni fond.	Denar.	Blago.
5% avstrijska papirna renta	70.—	70.10
5% renta v srebru	75.40	75.50
Srečke (lozi) 1854. l.	104.75	105.25
" " 1860. l., celi.	112.75	113.25
" " 1860. l., petinke	116.—	116.50
Premijski listi 1864. l.,	140.25	140.75

Zemljiščine odveznice.	Denar.	Blago.
Štajarske po 5%	93.50	94.—
Kranjske, koroške in primorske po 5%	86.50	—.—
Ogerske po 5%	77.50	78.—
Hrvaške in slavonske po 5%	79.75	80.15
Sedmograške po 5%	76.—	76.50

Delnice (akcije).	Denar.	Blago.
Nacionalne banke	1003	1005
Unionske banke	107.75	108.—
Kreditne akcije	227.75	227.—
Nižoavstr. eskomptne družbe	858.—	862.—
Anglo-avstr. banke	142.25	142.50

Srečke (lozi).	Denar.	Blago.
Kreditne po 100 gl. a. v.	166.75	167.25
Tržaške " 100 " k. d.	107.—	107.50
" " 50 " " "	52.—	54.—
Budenske " 40 gl. a. v.	25.—	25.50
Salmove " 40 " " "	32.—	33.—
Palfi-jeve " 40 " " "	24.—	25.—
Clary-jeve " 40 " " "	26.25	26.50
St. Genois " 40 " " "	25.50	26.50
Windischgrätz-ove " 20 " " "	22.—	23.50
Waldstein-ove " 40 " " "	22.50	23.50

Srebro in zlato.	Denar.	Blago.
Ces. cekini	5.24 1/2	5.25 1/2
Napoleonsd'or	8.95 1/2	8.94 1/2
Srebro	104.80	104.30

Opisani si šteje v čast slavnemu občinstvu naznaniti, da je napravil v Ljubljani zalogo

prelepih z oljnatimi barvami tiskanih podob

cerkvenega in svetnega pomena.

Podobe brez graje in napake v lesenih lepo pozlačenih okvirjih se prodajajo kolikor mogoče po nizki ceni. Ima podoba kako napako, ali če je bila na potu poskodovana, se vzame nazaj brez ugovora, ter se z drugo nadomesti, da se nam le v osmih dneh to naznani.

Podobe so vsakoršne velikosti, tedaj pripravne za cerkev, za nizke in visoke sobe. Zato jih priporočamo tudi kakor prav prilicne za božična in novoletna darila. — Da si zamorejo tudi manj premožni podobe omisliti, ne turjamo vsega plačila na enkrat, ampak smo zadovoljni z mesečno plačo v osmih obrokih.

Zaloga podob je pri gosp. Ludoviku pl. Marchetti-ju, nasproti zvezdnega drevoreda v hiši banke „Slovenije“.

(67—7)

Ferdinand Rudl.

Gabriel Piccoli, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se hrani zdravi duh sapa in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. **Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.**

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozda znani železni likér; pospeši cirkulacijo, olajša prebavljivost, in poda različnim organom in členom novo moč in novo življenje. **Cena flaše 80 kr.**

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdravilo proti vsaki prenehalni bolezni. Vspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepirčal, da je najkrepkejša in najgotovnejše sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozda znanimi. **Flaša velja 80 kr.**

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnom proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. **Cena originalne flaše 80 kr.**

Pravi Seidlitzev prah, 1 tucat škatljic 7 gold, posamne 80 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Pagliano-sirup iz Florence, 1 flaša 1 gold.

Voda lancasterske lilije (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnjih gub ter naredi, da vido- ma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in se ozdravi naglo poka, ktere se naredi zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, kterim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. **Cena flaše 1 gold.**

Naročila sunaj Ljubljane na zgoraj imenovane droge, kakor tudi na vsa druga zdravila se, če mogoče, s vračajočo pošto proti postnemu povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo i. t. d. nagradijo gospodje komitenti.